

Mandat for nasjonale referansegrupper for Horisont Europa

1. Formål

Nasjonale referansegrupper skal være en arena for innspill knyttet til Norges påvirkning av prioriteringer og strategiske prosesser i Horisont Europa. Referansegruppene vil også bidra med innspill til norske posisjoner til EUs neste rammeprogram for forskning og innovasjon ("FP10") som etter planen starter opp fra 2028. Referansegruppene skal være tett påkoblet arbeidet norske representanter i programkomiteene gjør i tilknytning til utarbeidelse av arbeidsprogram for de ulike delene av Horisont Europa. Referansegruppene skal også være en kanal for informasjon og dialog om utviklingen av Horisont Europa med norske forskningsmiljøer, næringsliv, offentlige virksomheter og andre potensielle deltagergrupper, og bidra til å utvikle norske aktørers innsikt og deltagelse i rammeprogrammet. De nasjonale referansegruppene skal bidra til å sikre godt samspill med nasjonale strategier, konkurransarena og utlysninger. For referansegruppen for Det europeiske forskningsrådet (ERC) og Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA), der utlysningene er åpne, uten tematiske prioriteringer, er formålet for gruppen først og fremst å bidra til at norske miljøer har kunnskap om, utnytter og lykkes i ERC og MSCA.

2. Oppnevning og sammensetning

Referansegruppene etableres og driftes av hovedansvarlig virkemiddelaktør for den relevante delen av Horisont Europa. Det vil si at Innovasjon Norge har ansvar for å opprette og drifte referansegruppen for Det europeiske innovasjonsrådet (EIC) og økosystemer for innovasjon, mens Forskningsrådet er ansvarlig for de øvrige referansegruppene.

Antall medlemmer i referansegruppene bør i utgangspunktet begrenses til maksimalt 30. Ved særskilte behov kan antallet medlemmer av referansegruppen økes noe utover 30 medlemmer, eventuelt kan det etableres undergrupper for å sikre tilstrekkelig forankring og faglig bredde.

Referansegruppene skal ha medlemmer med relevant kompetanse for den delen av Horisont Europa referansegruppen er etablert for. Det vil si at referansegruppene skal være bredt sammensatt av eksperter med bakgrunn fra forskningsinstitusjoner, næringslivet, næringsklynger, virkemiddelapparat, offentlige virksomheter og interesseorganisasjoner. På enkelte av områdene kan det også være aktuelt å oppnevne medlemmer med bakgrunn fra andre typer aktører, som for eksempel investormiljøer, gründere, frivillige organisasjoner m.v. For referansegruppene for Forskningsinfrastruktur og ERC/MSCA vil det i hovedsak være relevant med medlemmer fra UH-sektor og forskningsinstitutter.

Medlemmene av referansegruppene oppnevnes for tre år.

Det oppnevnes ikke varamedlemmer, men etter avtale med ansvarlig NCP-team kan medlemmer som er forhindret fra å delta på enkelte referansegruppemøter stille med stedfortreder. Dersom medlemmer fratrer vervet i referansegruppene i oppnevningsperioden, kan hovedansvarlig virkemiddelaktør oppnevne nye medlemmer av referansegruppene for å sikre at nødvendig ekspertise er ivaretatt. Slike medlemmer oppnevnes med samme sluttdato for oppnevningsperioden som for de øvrige medlemmene av referansegruppene.

3. Forventninger til medlemmene

Referansegruppene skal inneha nødvendig kompetanse for å kunne gi relevante faglige innspill. Det forventes derfor at medlemmene har god kjennskap til rammeprogrammet. For å bringe inn kunnskap fra nye aktørgrupper kan det også unntaksvis rekrutteres medlemmer med begrenset kunnskap og erfaring fra rammeprogrammet, under forutsetning av at disse referansegrupped medlemmene tilegner seg relevant kompetanse etter oppnevning.

Medlemmene av referansegruppene er oppnevnt i kraft av sin personlige erfaring og ekspertise, ikke som representant for organisasjonen de jobber for. Det forutsettes at referansegrupped medlemmene har god dialog med institusjoner og virksomheter på sine respektive områder, og kan gi innspill utfra overordnede nasjonale forsknings-, innovasjons- og samfunnsbehov. Det er viktig at medlemmene kan sette av tilstrekkelig tid til arbeidet i referansegruppene og kan gi innspill også ved korte tidsfrister.

4. Omfang og organisering

Nasjonale referansegrupper etableres for Forskningsinfrastruktur og ERC/MRCA i søyle 1, hver av de seks klyngene i søyle 2, EIC, inkludert Europeiske innovasjonsøkosystemer, i søyle 3 og Reformere og forbedre det europeiske forsknings- og innovasjonssystemet (ERA) i den tverrgående delen av Horisont Europa. I tillegg etableres det en referansegruppe for implementering og deltagelsesregelverk.

5. Administrasjon

Hovedansvarlig virkemiddelaktør står som arrangør av møtene. Faglig gjennomføring gjøres i samarbeid mellom programkomitéeksperter/NCP-er, programkomitédelegater, medansvarlig virkemiddelaktør og relevante fagdepartementer. Normalt skal det arrangeres ett til to referansegruppemøter per år, hvorav minst ett møte per år er fysisk/hybrid. I tillegg til møter legges det opp til elektronisk kommunikasjon ved behov.

Referansegrupped medlemmenes arbeidsgiver dekker normalt kostnader i forbindelse med deltagelse på møtene. Referansegrupped medlemmer kan på forespørsel få dekket reise- og oppholdsutgifter, dersom organisasjonen de jobber for ikke kan forventes å dekke utgiftene. Det utbetales ikke møtehonorar.

Hovedansvarlig virkemiddelaktør sørger for at det skrives en kort oppsummering med hovedkonklusjoner fra referansegruppemøtene. Oppsummeringen samt informasjon/dokumenter og presentasjoner fra referansegruppemøtene distribueres til de klyngevisе departmentsgruppene, virkemiddelapparatet og Forskningsrådets porteføljestyre. Dokumenter fra referansegruppemøtene arkiveres på ekstrasettet for deling av informasjon fra programkomiteene.

6. Vurdering av arbeidet i referansegruppene

En egenvurdering av møtet, herunder tilbakemelding til møtearrangør om organisering og tilrettelegging, settes opp som fast agendapunkt på hvert referansegruppemøte.